

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi Gmina Opinogóra Górna

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.) jednym z zadań gminy jest opracowanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 9tb ww. ustawy, Wójt Gminy sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

II. Zagadnienia ogólne

Od 1 lipca 2013 roku obowiązek odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości i ich zagospodarowania należy do gminy. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, firmę odbierającą odpady należy wybrać zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. obowiązywała umowa nr RIOŚ.Z.272.13.2021 zawarta w dniu 28 października 2021 r. z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie z siedzibą przy ul. Gostkowskiej 83, 06-400 Ciechanów. Umowa została zawarta na okres od 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. w wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Opinogóra Górna pochodzących z nieruchomości zamieszkałych. Gmina rozlicza się z firmą na podstawie masy odpadów, jakie zostały przekazane do przetworzenia i jednostkowej stawki.

W Gminie Opinogóra Górna systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęto wyłącznie nieruchomości zamieszkałe.

W dniu 6 września 2019 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która wprowadziła szereg istotnych zmian, mających bardzo duży wpływ na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Wszyscy mieszkańcy mają obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Nie ma już możliwości wyboru pomiędzy odpadami zbieranymi w sposób selektywny a odpadami zbieranymi w sposób nieselektywny. W wyniku wprowadzonych zmian samorządy zostały zobligowane do dostosowania uchwał kształtujących system gospodarki odpadami komunalnymi.

System gospodarowania na terenie Gminy funkcjonuje w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Uchwał Nr XV/94/2020 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów;
- 2) Uchwała Nr XVIII/122/2020 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 30 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę nr XV/94/2020 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów;
- 3) Uchwała Nr XV/97/2020 z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) Uchwała Nr XV/96/2020 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Opinogóra Górna;
- 5) Uchwała Nr XXXIV/225/2021 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 6) Uchwała Nr XVIII/121/2020 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Opinogóra Górna.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Instalacja w Woli Pawłowskiej w 2016 roku otrzymała status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), obecnie jest to instalacja komunalna. Na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), z dniem 6 września 2019 r. straciła moc podjęta przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w dniu 22 stycznia 2019 r. uchwała nr 4/19 W sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 1462 i 4068). Ponadto został zniesiony podział województw na regiony gospodarki odpadami, a regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych stały się instalacjami komunalnymi. Wobec powyższego Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Woli Pawłowskiej, uzyskała status instalacji komunalnej. Instalacja Przetwarzania w Woli Pawłowskiej pracuje w systemie mechaniczno- biologicznym (MBP). Trafiają do niej odpady z kilku gmin regionu ciechanowskiego, w tym z gminy Opinogóra Górna.

Instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów, składa się z:

- 1) części mechanicznej - o całkowitej mocy przerobowej (praca w systemie dwuzmianowym) 55 000,00 Mg/rok, w której mogą być prowadzone procesy:
 - a) mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, oznaczonych kodem 20 03 01 (wariant I) - w ilości 50 000 Mg/rok,
 - b) mechanicznego przetwarzania odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, oznaczonych kodami z podgrupy 15 01 i 20 01 (wariant II) - w ilości 5 000,00 Mg/rok;
- 2) części biologicznej - o całkowitej mocy przerobowej 24 000,00 Mg/rok, w której prowadzony jest proces biologicznego przetwarzania frakcji o wielkości 0-80 mm (tzw. frakcji podsitowej, oznaczonej kodem 19 12 12), wydzielonej ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych (wariant I) w ilości do 24 000,00 Mg/rok.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami komunalnymi na terenie gminy Opinogóra Górna

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wymaga doinwestowania w dodatkową infrastrukturę taką jak monitoring czy wyposażenie w dodatkowe pojemniki.

3. Liczba właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, stan na 31.12.2022 r.

1.	Liczba ludności – osoby zameldowane	5899
2.	Ilość złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	1588
3.	Liczba mieszkańców wg złożonych deklaracji	5056

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zameldowanych było 5899 mieszkańców na terenie gminy Opinogóra Górna. Zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości liczba osób zamieszkujących nieruchomości położone na terenie gminy wynosiła 5056 mieszkańców. Różnica w liczbie mieszkańców zameldowanych, a wykazanych w złożonych deklaracjach wynika m.in. z braku zgłaszania zmiany adresu zameldowania przy wyprowadzaniu się mieszkańców oraz faktu podejmowania nauki poza miejscem stałego zamieszkania przez uczniów i studentów. Podobna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę migrują poza terenem gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym.

4. Ilość odpadów komunalnych odebranych w 2022 roku z terenu gminy Opinogóra Górna

Z terenu gminy Opinogóra Górna w 2022 r. odebrano następujące ilości odpadów komunalnych:

1) z nieruchomości zamieszkałych:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	128,9800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	69,9200
20 01 39	Tworzywa sztuczne	82,1500
15 01 07	Opakowania ze szkła	87,3800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	853,7000
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	7,6000
20 01 01	Papier i tektura	27,7600
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,5200
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	7,9000
	RAZEM	1267,9100

2) z nieruchomości niezamieszkałych:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,4400
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,2600
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,5800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	130,48
20 01 01	Papier i tektura	0,4200
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	11,2400
	RAZEM	143,42

3) z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Opinogórze Górnej:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,2000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	6,8800
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,2400
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,1200
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,3700
	RAZEM	7,8100

Z terenu gminy Opinogóra Górna w 2022 r. odebrano 984,18 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych, które zostały przekazane do instalacji w Woli Pawłowskiej i poddane segregacji. Z całego strumienia odpadów wyodrębniono 352,5300 Mg odpadów, które przekazano do składowania.

Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych i ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy składowania.

W roku 2022 osiągnięto poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w wysokości 28,39%. Zgodnie z art. 3 b ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku gminy są zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25% wagowo – za rok 2022.

Osiągnięty został także poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w wysokości 14,81 % w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995, zgodnie z wymogami art. 30 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku gmina zobowiązana jest do ograniczenia w 2022 r. masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Poziom składowania odpadów komunalnych w 2022 r. wyniósł 25,63%, który oblicza się jako

stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Poziom ten nie może przekroczyć 30% wagowo rocznie – za każdy rok w latach 2025–2029.

Punkt Selektywnego Zbierania odpadów komunalnych PSZOK

W myśl art. 3 ust 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do zadań gminy należy tworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów w sposób umożliwiający łatwy dostęp do wszystkich mieszkańców gminy. Na terenie gminy Opinogóra Górna funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczyć odpady komunalne (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory inne niż przemysłowe i rolnicze, przeterminowane leki i opakowania po lekach, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, drewno, szkło i opakowania ze szkła, tworzywa sztuczne typu PET, plastik przemysłowo-gospodarczy, zużyte opony samochodów osobowych, odpady wielkogabarytowe, papier i tektura, metale, odpady budowlane i rozbiórkowe w postaci czystego gruzu pochodzące z prowadzenia drobnych prac niewymagających od starosty pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia zamiaru budowy lub wykonania robót, popiół pochodzący z palenisk domowych, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, odzież, tekstylia, odpady niebezpieczne, przeterminowane chemikalia i opakowania po chemikaliach, bioodpady).

PSZOK w Opinogórze Górnej mieści się przy ul. C. K. Norwida 5, na terenie oczyszczalni ścieków. Odpady przyjmowane są od właścicieli nieruchomości, którzy złożyli deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Do PSZOK przyjmowane są wyłącznie odpady dostarczane w sposób selektywnie zebrany.

IV. Koszty obsługi systemu w okresie 01.01.2022 r. - 31.12.2022 r.

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 1 285 036,10 zł.

Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – 1 208 897,46 zł.

Pozostała część z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 76 138,64 zł zabezpieczona jest w 2023 r. na obsługę administracyjną, naprawę koszy i montaż monitoringu na PSZOK.

V. Wnioski

Gospodarka odpadami komunalnymi w Gminie Opinogóra Górna działa zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Priorytetowym zadaniem Gminy Opinogóra Górna na następne lata będzie dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, racjonalnego sortowania odpadów komunalnych, dzięki czemu będzie możliwe osiągnięcie poziomów przygotowania i recyklingu odpadów, poziomów składowania.

W 2022 r. w szkołach podstawowych w Opinogórze Górnej, Woli Wierzbowskiej i Kołaczkowie przeprowadzono akcję edukacyjną, których tematyką było kształtowanie pozytywnej postawy wobec środowiska naturalnego, promowanie segregowania odpadów, uświadczenie problemu nadmiernego wytwarzania odpadów, wskazówki na temat prawidłowej segregacji odpadów komunalnych i znaczeniu segregacji oraz zagrożeniach powodowanych przez te odpady.

**Wójt
Piotr Czyżyk**